

Regelverk for tilskuddsordning:

Grunntilskudd til institusjonsbaserte tilbud for personer med rusmiddelproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle tjenester

1. Mål og målgruppe for ordningen

Formålet med ordningen er å bidra til at personer i målgruppen har tilgang til institusjonsbaserte dag- og døgntilbud utenfor spesialisthelsetjenesten med sikte på bedret livskvalitet, mestring og mulighet for aktiv og meningsfull tilværelse (faktiske brukereffekter).

Det er videre et selvstendig mål at systematisk bruker- og pårørendemedvirkning på systemnivå, tjenestenivå og individnivå er en integrert del av utvikling- og kvalitetsforbedringsarbeidet i virksomheter som mottar tilskudd.

Ordningen er en del av samfunnets samlede innsats overfor målgruppen og skal bidra til mangfold og kvalitet i institusjonsbaserte dag- og døgntilbud i regi av frivillig og ideell sektor og skal legge til rette for sammenhengende rehabiliteringsforløp.

Målgruppen for ordningen er personer med rusmiddelproblemer, og/eller med erfaring fra salg og bytte av seksuelle tjenester.

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Med utgangspunkt i mål for ordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), som igjen skal rapportere til Stortinget om resultatene som er oppnådd for tilskuddsordningen. Helsedirektoratets vurdering av måloppnåelsen for ordningen som helhet vil baseres på en skjønnsmessig vurdering av tilskuddsmottakernes rapportering og eventuelle andre kilder sett opp mot følgende indikatorer:

Skjematisk fremstilling av mulig mål, effekt og virkemiddel for grunntilskuddet.

Grunntilskuddet	Kriterier for måloppnåelse	
Mål	Tilgang til institusjonstilbud	Antall brukere. Kapasitetsutnyttelse. Tilfredsstillende geografisk fordeling. Helhetlig tilbud gjennom samarbeid med kommuner, frivillige og andre aktører.
Effekt	Bedret livskvalitet, mestring og aktiv og meningsfull tilværelse.	Høy grad av tilfredshet og opplevd nytteverdi.
Virkemiddel	Tilskudd til ideelle og frivillige aktører.	Antall virksomheter som mottar tilskudd og utnyttelse av rammen på posten.

Sekundæreffekt/merverdi	Mangfold i, og høy kvalitet på, tilbudene. Sammenhengende rehabiliteringsløp. Opprettholde ideell og frivillig sektors innsats på rusfeltet.	Ulike faglige og ideologiske tilnærminger innenfor rammen av evidensbasert metodikk og forsvarlighetskrav samt høy grad av brukertilfredshet (se også om bruker- og pårørende medvirkning). Avtaler med kommuner/annen off. sektor om inntak og oppfølging etter utskrivning mv. Antall virksomheter som mottar tilskudd.
-------------------------	--	---

Skjematisk fremstilling av mulig mål, effekt og virkemiddel for bruker- og pårørendemedvirkning.

Bruker- og pårørendemedvirkning		Kriterier for måloppnåelse
Mål	Bruker og pårørende-medvirkning er integrert i utviklings- og kvalitetsforbedringsarbeidet i virksomheter som mottar tilskudd.	Opprettet brukerutvalg/brukerråd Ansatt/tilknyttet brukermedvirker, erfaringskonsulent eller annen person med brukererfaring. Regelmessig gjennomføring av brukertilfredshetsundersøkelser. Tilbakemeldingsverktøy er tatt i bruk.
Effekt	Tilbud tilpasset brukernes behov.	Høy grad av tilfredshet og opplevd nytteverdi.
Virkemiddel	Krav i regelverk.	Dokumentasjon fra tilskuddsmottagere i søknad og rapportering.

3. Hvem kan få tilskudd

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner (herunder stiftelser)
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Det skal framgå av vedtekter eller grunnlagsdokumenter at virksomheten ivaretar et ideelt, ikke-kommersielt formål. Virksomheten må være registrert i frivillighetsregisteret ved søknadstidspunkt.

4. Søknaden skal inneholde

- Beskrivelse av hva søkeren ønsker å oppnå med tilskuddet (formålet med søknaden skal gjenspeile formålet for ordningen og beskrive behovet for tjenesten).

- Beskrivelse av tiltak/aktiviteter, samt gjennomføringsplan med milepæler.
- Forventet antall brukere og kapasitetsutnyttelse ved institusjonen.
- Dokumentasjon av samarbeid med kommuner
- Budsjett (må kunne sammenliknes på samme nivå med regnskap).
- Redegjørelse for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for prosjektet
- Søkerens vurdering av risiko ved prosjektet

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt

Tillegg og presiseringer:

Søknaden skal inneholde en beskrivelse av planlagt aktivitet og tiltak og hvordan disse vil bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen. Tildelingskriteriene beskrevet i regelverkets punkt 5 viser til hvilke sider ved søknaden som vurderes ved tilskuddsberegning. Det er dermed en fordel at søkeren belyser disse på en hensiktsmessig måte.

Dokumentasjon på kommunalt samarbeid skal:

- Være knyttet til tiltaket det søkes tilskuddsmidler til.
- Inneholde en kort beskrivelse av hva samarbeidet innebærer.
- Være gjeldende for den perioden det søkes tilskuddsmidler.

Dokumentasjon kan være en avtaler/kontrakter, bekreftelser eller annen kommunikasjon om samarbeidet.

5. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i forventet måloppnåelse
- Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- Andel av regnskapsførte utgifter

I tillegg til søkers beskrivelse av behov for tjenesten, formål, aktiviteter, samarbeid med kommuner og andre, vil den skjønsmessige vurderingen vektlegge antall deltakere som nyttiggjør seg av tilbudet og kapasitetsutnyttelse ved institusjonen. For søkere som har fått tilskudd tidligere, vil det også ta hensyn til hvordan tidligere gjennomførte tiltak har bidratt til at målene for tilskuddsordningen er oppnådd.

For tilskuddsordningen som helhet er det et mål å oppnå en god geografisk spredning med god variasjon i ulike faglige og ideologiske tilnærminger innenfor rammen av evidensbasert metodikk. Det vil derfor også tas hensyn til dette under behandling av enkeltsøknader.

Tillegg og presiseringer

Med forbehold om årlige bevilgninger over statsbudsjettet, kan tilskudd innvilges i opptil tre år. Dersom det søkes om tilskudd for opptil tre år, skal det legges ved en beskrivelse av tiltaket/aktivitetene for hele perioden det søkes om. Denne beskrivelsen må inneholde aktivitetsplan og budsjett per år.

Dersom det innvilges tilskudd for mer enn ett år, må tilskuddsmottaker likevel sende en forenklet søknad hvert år. Budsjettet som legges i det elektroniske søknadskjemaet skal kun være for det aktuelle tilskuddsåret. Det er en forutsetning for videre innvilgelse at måloppnåelsen er tilfredsstillende og vilkårene for tilskuddet ellers er oppfylt.

Tiltak som har fått innvilget tilskudd for flere år vil bli prioritert innenfor perioden. Etter tre år vil man

gjøre en ny vurdering av tiltaket og/eller nye tiltak sett opp mot tilskuddsordningens formål og samlet antall søknader til ordningen.

Tilskuddsberegning:

Tilskudd beregnes skjønnsmessig basert på kriteriene i tabellen under.

Kategori (vektning)	Kriterier	Forklaring I hvilken grad...
Tiltaket (40 %)	Mål og målgruppe	...beskrives antall brukere og institusjonens forventede kapasitetsutnyttelse (antall dag-/døgnplasser). ...beskrives rutiner for rekruttering av målgruppen (se regelverkets punkt 1). ...dekker tiltaket et tilstrekkelig geografisk nedslagsfelt.
	Forventede resultater	...beskrives det at institusjonsbaserte dag- og døgntilbud vil bidra til måloppnåelse for ordningen (faktiske brukereffekter som bedret livskvalitet, mestring og aktiv og meningsfull tilværelse). ...beskrives risikovurderinger knyttet til gjennomføring og drift av tiltaket.
	Bemanning og kompetanse	...innehar utøvende personell nødvendig kompetanse og erfaring. ...beskrives antallet årsverk/timer for utøvende personell. ... beskrives virksomhetens metodikk, faglig tilnærming og arbeidsform som viser dokumentert effekt.
Søknad (40 %)	Gjennomføringsplan	... er omfang og tidsangivelse for tiltakene planlagt (aktivitetsplan med milepæler), slik at det tydelig fremkommer hvordan gjennomføringsplanen vil bidra til ordningens måloppnåelse.
	Forankring og helhetlig forløp	...dokumenteres samarbeid med kommuner, herunder beskrivelse av dagens situasjon ved etablering av tilbudet. ...beskrives eventuelt samarbeid med frivillig og ideell sektor, og andre offentlige tjenester. ...gis det god informasjon om hva brukeren kan forvente av tiltaket, og hva som forventes av brukeren (serviceerklæring). ...beskrives kontinuitet i og utvikling av tiltaket utover etableringsåret ved videre tilskudd.

	Bruker- og pårørende-medvirkning	<p>...beskrives hvordan brukererfaring, erfaringskompetanse og pårørendes erfaring vil tas i bruk (eksempelvis om det opprettet brukerutvalg e.l., om det er ansatt/tilknyttet brukermedvirker, erfaringskonsulent eller annen person med brukererfaring mv.).</p> <p>...vil brukertilfredshetsundersøkelser gjennomføres, herunder aggregerte resultater.</p> <p>...beskrives hvordan tilbakemeldingsverktøy vil bli tatt i bruk og hvilke verktøy som vil anvendes.</p>
Budsjett (20 %)	Budsjett	...beskrives budsjettet med en klar og presis oversikt over utgifter/inntekter.
	Sammenheng mellom søknadsbeløp og aktivitetene	...beskrives sammenhengen mellom budsjettet og planlagt aktivitet.
	Forventede inntekter	...beskrives forventede inntekter fra kommuner/andre til tiltaket.

6. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt.

Rapporten skal utformes på en slik måte at den lett kan sammenlignes med opplysninger i søknaden.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak sett opp mot beskrivelsen i sin søknad og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen (se regelverkets punkt 1 og 2) er oppnådd.

- Egenvurdering av måloppnåelse i henhold til målene for tilskuddsordningen.
- Aktivitetens/tiltakets omfang i henhold til gjennomføringsplan i søknaden.
- Beskrivelse av og antall brukere som benytter tilbudene.
- Institusjonens kapasitetsutnyttelse, herunder antall døgnplasser og liggedøgn.
- Brukertilfredshet, nytteverdi for deltakerne, herunder:
 - Beskrivelse av hvordan brukererfaring, erfaringskompetanse og pårørendes erfaring er tatt i bruk i tiltaket/tilbudet.
 - Beskrivelse av hvordan brukertilfredshetsundersøkelser er gjennomført, herunder fremvisning av aggregerte resultater.
 - Beskrivelse av hvilket tilbakemeldingsverktøy som er tatt i bruk ved virksomheten
- Eventuelle øvrige rapporteringskrav beskrevet i vedtaksbrevet.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Revisorattestasjon: Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller høyere stilles det krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Nærmere informasjon om revisorkontroll og attestasjon blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke aktuelt for denne tilskuddsordningen.

7. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling skal godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

8. Klage på vedtaket

Tildeling av eller avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

9. Rutiner for utbetaling

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

10. Oppfølging og kontroll

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev.
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

11. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel Statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak når det framkommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottaker ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser. Videre kan Helsedirektoratet kreve tilskuddet tilbakebetalt dersom det er dokumentert mislighold, herunder at mottaker ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger.

Helsedirektoratet har også anledning til å nekte tilskuddsmottaker å motta tilskudd i ett eller flere påfølgende år dersom tilskuddet ikke brukes i samsvar med fastsatte betingelser. Mislighold av tilskuddsmidler kan få rettslig konsekvenser.

Se også [Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet.](#)

12. Utlysning

Utlyses på www.helsedirektoratet.no